

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Obdo/87/2018
Identifikačné číslo spisu: 6115212441
Dátum vydania rozhodnutia: 22.11.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Darina Ličková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:6115212441.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: AKCENT NOVA s.r.o., so sídlom Partizánska cesta 112, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 046 124, právne zastúpeného akl.legal, s. r. o., advokátska kancelária, so sídlom Skuteckého 33, 974 01 Banská Bystrica, v mene ktorej v koná konateľ - advokát JUDr. Martin Laššák, proti žalovanému: I/ ARMA, s.r.o., so sídlom Hlavná 62, 946 56 Dulovce, IČO: 34 119 027, právne zastúpenému Malata, Pružinský, Hegedúš & Partners, s. r. o., advokátskou kanceláriou so sídlom Prievozska 4/B, 821 09 Bratislava, v mene ktorej koná konateľ - advokát JUDr. Milan Malata, 2/ V. V., Z.. X. T. XXXX, B. Q. XXXX/XX, XXX XX B. B., o zaplatenie 43 000,- eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 64Cb/265/2015, o dovolaní žalovaného I/ proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 21. marca 2018, č. k. 41Cob/228/2017-194, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie o d m i e t a .
- II. Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 6. decembra 2016, č. k. 64Cob/265/2015-97 konanie proti žalovanému 2/ zastavil a žalovanému 1/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 43 000,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,05 % ročne od 16. 06. 2015 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. Zároveň vyslovil, že žalovanému 2/ náhradu trov konania nepriznáva a že žalobca má proti žalovanému I/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému 1/ zaplatenia 43 000,- eur s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia a voči žalovanému 2/ zaplatenia sumy najviac 100,- eur s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného, titulom ručenia. Pred otvorením pojednávania určeného na deň 6. december 2016 vzal žalobca žalobu proti žalovanému 2/ v celom rozsahu späť a vzhľadom na späťvzatie žaloby súd prvej inštancie konanie proti žalovanému 2/ zastavil. S poukazom na ust. § 274 C. s. p. súd prvej inštancie na pojednávaní konanom dňa 6. decembra 2016 o žalobe podľa § 137 písm.

a/C. s. p. na návrh žalobcu rozhodol vo veci rozsudkom pre zmeškanie (ďalej aj „kontumačný rozsudok“), ktorým žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovel. Rozhodol tak s odôvodnením, že žalovaný I/ sa nedostavil na pojednávanie vo veci určené na deň 6. december 2016, hoci bol na toto pojednávanie riadne a včas predvolaný, keďže predvolanie mu bolo doručené viac ako 5 dní pred dňom konania pojednávania, v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný I/ poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie, a žalovaný I/ svoju neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnil. O nároku na náhradu trov konania v zastavujúcej časti súd rozhodol podľa ust. § 256 ods. 1 a § 257 C. s. p. a hoci zastavenie konania proti žalovanému 2/ procesne zaviniť žalobca, keďže žalovaný 2/ bol v tomto súdnom konaní pasívny, k žalobe sa nevyjadril a na pojednávanie sa nedostavil, dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalovanému 2/ žiadne trovy vzniknúť nemohli, preto rozhodol, že žalovanému 2/ náhradu trov konania nepriznáva. V časti konania, v ktorej súd žalobe žalobcu proti žalovanému I/ vyhovel, mal vo veci plný úspech žalobca, preto podľa ust. § 255 ods. 1 C. s. p. súd žalobcovi priznal proti žalovanému I/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. Proti uvedenému rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný odvolanie, ako aj návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie.

4. O návrhu žalovaného 1/ na zrušenie rozsudku zmeškanie rozhodol Okresný súd Banská Bystrica uznesením z 25. januára 2017, č. k. 64Cb/265/2015-142 tak, že návrh žalovaného 1/ na zrušenie rozsudku pre zmeškanie zamietol. Rozhodol tak s odôvodnením, že žalovaný 1/ neosvedčil, že pojednávanie vo veci konajúce dňa 6. decembra 2016 zmeškal z ospravedlniteľného dôvodu.

5. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením z 21. septembra 2017, č. k. 43Cob/84/22017-178 odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil [§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“)] a zároveň návrh žalovaného 1/ na prerušenie konania zamietol.

6. Po rozhodnutí odvolacieho súdu prvoinštančný súd predložil Krajskému súdu v Banskej Bystrici spis na rozhodnutie o odvolaní žalovaného 1/, ktoré podal proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 64Cb/265/2015-97 zo dňa 6. decembra 2016. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací rozhodol o odvolaní žalovaného 1/ uznesením z 21. marca 2018, č. k. 41Cob/228/2017-194 tak, že prvým výrokom návrh žalovaného 1/ na prerušenie konania zamietol a druhým výrokom odvolanie žalovaného 1/ odmietol (§ 386 písm. c/ C. s. p.). Tretím výrokom vyslovil, že žalobca má voči žalovanému 1/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

7. Odvolací súd v odôvodnení konštatoval vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie s tým, že súd prvej inštancie správne aplikoval ust. § 274 C. s. p. a rozhodol vo veci rozsudkom pre zmeškanie. Odvolací súd konštatoval, že boli splnené podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie, ktorý bol odôvodnený v súlade s ust. § 274 C. s. p. V tejto súvislosti poukázal na obsah spisu, z ktorého je zrejmé, že súd prvej inštancie nariadil pojednávanie na 06. decembra 2016 o 13:30 hod., v predvolaní bolo obsiahnuté aj poučenie v zmysle § 274 a § 278 C. s. p. o úprave rozsudku pre zmeškanie žalovaného, ako aj rozsudku pre zmeškanie žalobcu. Predvolanie na pojednávanie bolo doručené žalobcovi na adresu jeho právneho zástupcu dňa 20. 10. 2016, žalovanému 1/ bolo doručené predvolanie dňa 27. októbra 2016 na adresu jeho právneho zástupcu Malata, Pružinský, Hegedúš & Partners s. r. o. a žalovanému 2/ bolo predvolanie doručené dňa 28. októbra 2016. Súd začal vo veci pojednávať dňa 06. decembra 2016 o 13:30 hod. a podľa zápisnice zistil, že z predvolaných strán sa na pojednávanie nedostavil žalovaný 1/ a ani žalovaný 2/. Právny zástupca v zastúpení žalobcu zbral žalobu na základe zväženia klienta voči žalovanému 2/ v celom rozsahu späť, súd uznesením pripustil zmenu žaloby v časti žalobného petitu tak, že žalovaný 1/ je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 43 000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,05 % ročne od 16. 06. 2015 do zaplataenia (v súlade s návrhom žalobcu). Následne súd uznesením rozhodol o otvorení pojednávania. Právny zástupca žalobcu trval na žalobe, poukázal na skutkové tvrdenia nároku žalobcu, poprel skutkové tvrdenia žalovaného 1/ a s poukazom na neprítomnosť žalovaného 1/ v zmysle § 274 C. s. p. navrhol, aby súd rozhodol rozsudkom pre zmeškanie a žalobe vyhovel. Sudkyňa vyhodnotila splnenie procesných podmienok na rozhodnutie

rozsudkom pre zmeškanie v zmysle § 274 C. s. p. a vyhlásila rozsudok pre zmeškanie žalovaného 1/. Odvolací súd vyjadrujúc sa k námietkam žalovaného 1/ uviedol, že pri rozhodovaní o odvolaní proti rozsudku pre zmeškanie odvolací súd hodnotí, či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre takéto rozhodnutie. Pokiaľ žalovaný 1/ poukazuje na judikatúru súdov Českej republiky, odvolací súd upozornil žalovaného 1/, že právna úprava rozhodnutia rozsudkom pre zmeškanie v Českej republike je upravená odlišne od právnej úpravy v Slovenskej republike. Zatiaľ čo pri rozhodovaní rozsudkom pre zmeškanie bez nariadenia pojednávania súd „môže“ rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie za splnenia zákonom stanovených podmienok (§ 273 C. s. p.), pri rozhodovaní rozsudkom pre zmeškanie na pojednávaní súd podľa zákonnej úpravy pri splnení podmienok stanovených v zákone súd o žalobe rozsudkom pre zmeškanie Českej republiky súd „môže rozhodnúť“, o žalobe rozsudkom pre zmeškanie, teda súd rozsudok pre zmeškanie môže, ale nemusí vydať. K námietkam žalovaného, že nová právna úprava rozsudku pre zmeškanie v C. s. p., ktorá stanovuje povinnosť súdu rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie (oproti predchádzajúcej právnej úprave v O. s. p.) je v rozpore s účelom civilného procesu a korektívom spravodlivosti, odvolací súd uviedol, že práve inštitút zrušenia rozsudku pre zmeškanie upravený v ust. § 277 C. s. p. umožňuje, aby bol naplnený účel civilného procesu, ktorým je ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov v súlade s naplnením princípu právnej istoty. Samozrejme, ten, kto navrhuje zrušenie rozsudku pre zmeškanie v zmysle ust. § 277 ods. 2 C. s. p. musí preukázať, že pojednávanie, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, zmeškal z ospravedlniteľného dôvodu. V tomto kontexte odvolací súd uviedol, že osobitné podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného z dôvodu, že sa nedostavil na pojednávanie, sú zakotvené v ust. § 274 a ust. § 276. V zmysle nich sa vyžaduje, aby bola podaná žaloba na plnenie (§ 137 písm. a/), bol žalovaný riadne a včas predvolaný na pojednávanie, bol žalovaný v predvolaní na pojednávanie poučený o následku nedostavenia sa, vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie, sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, žalovaný svoju neprítomnosť neospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami, žalobca, prítomný na pojednávaní, podal návrh na vydanie rozsudku pre zmeškanie. Všetky osobitné podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného z dôvodu nedostavenia sa na pojednávanie musia byť splnené práve na tom pojednávaní, na ktorom bol rozsudok vydaný. Ak by súd vydal rozsudok pre zmeškanie napriek tomu, že by nebola splnená niektorá (ktorákoľvek) z týchto podmienok, existoval by zákonný dôvod na podanie odvolania. Ak sú splnené všetky podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného z dôvodu, že sa nedostavil na pojednávanie, musí súd takýto rozsudok vydať. Skutočnosť, že žalovaný bol v doterajšom priebehu konania aktívny, nie je pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie na pojednávaní podľa ust. § 274 C. s. p. rozhodujúca. Ako už odvolací súd uviedol, okrem splnenia podmienok v ust. § 274 C. s. p. súd rozhodne rozsudkom pre zmeškanie žalovaného len v prípade, že sú splnené procesné podmienky konania, ďalej by nerozhodoval rozsudkom pre zmeškanie v prípade, že tvrdenia v podaniach žalobcu by neumožňovali takýto rozsudok vyhlásiť. Z uvedeného dôvodu odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie rozhodol správne, keď na pojednávaní na návrh žalobcu rozhodol rozsudkom pre zmeškanie žalovaného, nakoľko na vydanie rozsudku pre zmeškanie boli splnené všetky podmienky zakotvené v ust. § 274 C. s. p.

8. Žalovaný 1/ podal aj návrh na prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 písm. b/ C. s. p. a navrhol, aby odvolací súd podal na Ústavný súd Slovenskej republiky návrh na rozhodnutie o súlade § 274 zákona č. 160/2015 Z. z. s Ústavou SR. Odvolací súd nesúhlasil s tvrdením žalovaného 1/, že úprava § 274 C. s. p. je v rozpore s čl. 46 Ústavy SR a s článkom 6 Dohovoru o ochrane základných práv a slobôd. Ako už odvolací súd uviedol, striktnosť úpravy zákona, podľa ktorej súd pri splnení podmienok v ust. § 274 C. s. p. nemá možnosť, ale povinnosť na návrh strany vydať rozsudok pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, je vyvážená práve úpravou § 277 ods. 2 C. s. p., v zmysle ktorej ak žalovaný pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie zmeškal z ospravedlniteľného dôvodu, súd na návrh žalovaného rozsudok uznesením zruší a nariadi nové pojednávanie. Úprava § 274 C. s. p. nie je podľa názoru odvolacieho súdu v rozpore ani s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, táto úprava nie je v rozpore s Dohovorom deklarovanej právom na prejednanie vecí spravodlivo, verejne a v primeranej lehote nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Odvolací súd preto podľa § 378 ods. 1 a § 162 ods. 3 C. s. p. návrh žalovaného na prerušenie konania zamietol. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 C. s. p. v

spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a 2 C. s. p.

9. Záverom odvolací súd konštatoval, že o odvolaní žalovaného I/ podanom na pošte dňa 20. decembra 2016, doručenom Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 21. decembra 2016 proti rozsudku č. k. 64Cb/265/2015-97 zo dňa 6. decembra 2016 nerozhodoval, nakoľko toto odvolanie bolo podané pred doručením rozsudku právnenému zástupcovi žalovaného I/ (22. decembra 2016; č. l. 129), keď podľa § 362 ods. 1 C. s. p. sa odvolanie podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia. Z tohto dôvodu sa odvolací súd zaoberal len odvolaním žalovaného I/ podaným na pošte dňa 9. januára 2017, ktoré bolo doručené súdu dňa 10. januára 2017 (č. l. 133).

10. Proti uvedeného uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný I/ (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodil s poukazom na ust. § 420 písm. f/ C. s. p. a § 421 ods. 1 C. s. p. Podľa názoru žalovaného I/ namietaná vada zmatečnosti a nesprávnosť právneho posúdenia veci sú vzájomne prepojené a konanie (pochybenie) odvolacieho súdu napĺňa súčasne oba dôvody dovolania (§ 431 C. s. p. a § 432 C. s. p.). Mal za to, že nesprávne právne posúdenie veci (nesprávna aplikácia právnej normy) vyústila do odmietnutia odvolania dovolateľa. Odmietnutím odvolania došlo k takému postupu odvolacieho súdu, ktorý znemožnil žalovanému I/ uskutočňovať procesné práva, vrátane jeho práva na súd a riadne prejednanie veci. Žalovanému I/ tým bolo znemožnené, aby sa o jeho veci rozhodlo v spravodlivom konaní. Podmienkou vydania rozsudku pre zmeškanie podľa ust. § 274 C. s. p. je podľa jeho názoru aj uvážlivé posúdenie, či je za okolnosti, ktoré sú dané v spore, v ktorom došlo k omeškaniu, vydanie rozsudku pre zmeškanie vhodné a či, vzhľadom na charakter inštitútu rozsudku pre zmeškanie ako sankcie pre procesnú neaktivitu strany konania má porušenie procesnej diligencie vyústiť do priznania nároku v prospech strany navrhujúcej vydanie rozsudku pre zmeškanie. Podľa názoru žalovaného I/ je nutné odmietnuť prehnaný formalizmus, ktorý na splnenie procesných podmienok a formálnych podmienok špecifikovaných v ust. § 274 C. s. p. viaže údajnú povinnosť vydať bez ohľadu na iné okolnosti rozsudok pre zmeškanie. Celková aktivita zo strany konania (jej vyhodnotenie) pri posudzovaní sa súdu, či vydať rozsudok pre zmeškanie musí byť zohľadnená. Mal za to, že samotná neúčast' na pojednávaní nemôže zakladať paušálne tvrdenie o procesnej neaktivite strany konania, nakoľko v priebehu konania predložil v stanovenej lehote vyjadrenia a dôkazy, teda uplatnil prostriedky procesnej obrany. Súd prvej inštancie mal podľa žalovaného I/ zohľadniť aj iné podstatné skutočnosti. V prípade žalovaného I/ takouto okolnosťou bola vznesená námietka nedostatku pasívnej vecnej legitimácie. Žalovaný I/ poukazuje na citáciu rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Cdo/5873/2016 a nález Ústavného súdu ČR I. ÚS 329/08, mal za to, že z judikatúry súdov Českej republiky možno vyvodiť záver podporujúci jeho stanovisko. V závere navrhol, aby dovolací súd uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 41Cob/228/2017-194, zo dňa 21. marca 2018 zmenil alebo zrušil (§ 449 ods. 1 a 3 C. s. p.) a žalobcu zaviazal nahradiť žalovanému I/ trovy odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100 %. Zároveň navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia odvolacieho súdu.

11. Žalobca sa k dovolaniu žalovaného I/ nevyjadril.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom (§ 419 a nasl. C. s. p.).

13. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex - Civilný sporový poriadok. Podmienky, za ktorých možno podať dovolanie (a procesné účinky vyvolané podaním dovolania), bolo preto potrebné posudzovať podľa právnej úpravy účinnej od uvedeného dňa. Aj po zmene právnej úpravy dovolacieho konania, ktorú priniesol C. s. p. v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou, je potrebné dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nemá byť „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v

rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012). Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti, ktorá spolu s interpretačnou praxou dovolacieho súdu (tiež ústavného súdu i Európskeho súdu pre ľudské práva) sleduje zachovanie jedného zo základných princípov právneho štátu - princípu právnej istoty.

14. Najvyšší súd vo viacerých v rozhodnutiach vydaných za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, t. j. do 30. júna 2016 vyjadril záver aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní nižších súdov, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/209/2015, 3Cdo/308/2016, 5Cdo/255/2014).

15. Základná idea mimoriadnych opravných prostriedkov vychádza z toho, že právna istota a stabilita nastolené právoplatným rozhodnutím sú v právnom štáte narušiteľné len mimoriadne a výnimočne. Najvyšší súd zastáva názor, podľa ktorého zo samej (výnimočnej) podstaty každého mimoriadneho opravného prostriedku vyplýva, že právnu úpravu stanovujúcu podmienky, za ktorých je prípustné prelomiť záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatného rozhodnutia súdu, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016, 3ECdo/154/2013, 3Cdo/208/2014).

16. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené (primárnym) záverom dovolacieho súdu, že dovolanie je procesne prípustné a až následným (sekundárnym) záverom dovolacieho súdu, že tento opravný prostriedok je aj opodstatnený; pre opačný prístup nedáva Civilný sporový poriadok podklad v žiadnom z jeho ustanovení. Pokiaľ dovolací súd nedospeje k uvedenému (primárnemu) záveru, platná právna úprava mu neumožňuje postúpiť v dovolacom konaní ďalej a pristúpiť až k posúdeniu napadnutého rozhodnutia a konania, v ktorom bolo vydané; pokiaľ by dovolací súd posudzoval správnosť rozhodnutia napadnutého procesne neprípustným dovolaním, porušil by zákon (uznesenie najvyššieho súdu 3ECdo/154/2013 z 26. mája 2015).

17. Podľa ustanovenia § 419 C. s. p. dovolanie je prípustné voči rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné súd vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí výlučne do právomoci dovolacieho súdu (viď k tomu napr. III. ÚS 474/2017). V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd, bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v jednotlivých ustanoveniach Civilného sporového poriadku (obdobne aj I. ÚS 438/2017).

18. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že na to, aby sa mohol dovolací súd zaoberať dovolaním, musia byť splnené predpoklady prípustnosti dovolania vyplývajúce z ustanovení § 420 alebo § 421 C. s. p. a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. okrem iného, aby dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 C. s. p. Ak dovolací súd dospeje k záveru, že dovolanie je procesne neprípustné, musí tento opravný prostriedok odmietnuť bez toho, aby sa zaoberal správnosťou napadnutého rozhodnutia. Na posúdenie otázky prípustnosti dovolania je pritom zásadne príslušný dovolací súd (IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 163/08). Za predpokladu, že by najvyšší súd - bez ohľadu na neprípustnosť mimoriadneho opravného prostriedku dovolateľa - pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu druhej sporovej strany.

19. Prípustnosť dovolania v danej veci bola žalovaným 1/ vyvodzovaná ustanovením § 420 písm. f/ C. s. p. a § 421 ods. 1 C. s. p.

20. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania primárnym pre dovolací súd bolo posúdenie, či dovolateľ splnil podmienky prípustnosti dovolania v zmysle § 420 C. s. p. Dovolací súd dospel k záveru, že v danom prípade je dovolanie prípustné, pretože smeruje proti rozhodnutiu, ktorým sa konanie končí.

21. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 420 C. s. p. nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k dovolateľom vymedzenému dôvodu zmätočnosti skutočne došlo.

22. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ C. s. p., sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

23. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na neustrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

24. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1Cdo/6/2014, 3Cdo/38/2015, 5Cdo/201/2011, 6Cdo/90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

25. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (1ECdo/10/2014, 3Cdo/146/2013).

26. Z obsahu dovolania žalovaného vyplýva, že základom jeho argumentácie vo vzťahu k prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. bolo tvrdenie, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil dovolateľovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Vo vzťahu k dovolaním napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu v dovolaní uviedol, že procesný postup odvolacieho súdu bol nesprávny; potvrdením skutočnosti, že podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie boli dané, odvolací súd zabránil, aby dovolateľova vec bola riadne prejednaná a rozhodnutá.

27. Podľa § 274 C. s. p. na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a/ na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak :

a) sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a

b) žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

28. Podľa § 172 ods. 2 C. s. p., ak sa žalovaný bez vážneho dôvodu nedostaví na predbežné prejednanie sporu, hoci bol riadne a včas predvolaný a bol dodržaný postup podľa § 167, súd môže rozhodnúť o žalobe rozsudkom pre zmeškanie; primerane sa použije ustanovenie § 274. O tomto následku musí byť žalovaný poučený v predvolaní na predbežné prejednanie. To neplatí, ak sú splnené podmienky na zastavenie konania, odmietnutie žaloby alebo zamietnutie žaloby.

29. V súvislosti s námičkou žalovaného 1/, že procesný postup odvolacieho súdu bol nesprávny; najvyšší súd uvádza, že odvolací súd venoval výraznú časť odôvodnenia svojho rozhodnutia s poukazom na obsah spisu práve k argumentácii žalovaného 1/, či boli splnené osobitné podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd výslovne uvádza, že „súd prvej inštancie nariadil pojednávanie na deň 6. december 2016 o 13:30 hod. V predvolaní bolo obsiahnuté aj poučenie podľa § 274 a § 278 C. s. p. o úprave rozsudku pre zmeškanie žalovaného, ako aj rozsudku pre zmeškanie žalobcu. Predvolanie na pojednávanie bolo doručené právnomu zástupcu žalovaného 1/ dňa 27. októbra 2016. (č.l. 84) Zo zápisnice o súdnom pojednávaní konajúcom dňa 6. decembra 2016 o 13.30 hod vyplýva, že po vyvolaní veci súd prvej inštancie zistil, že z predvolaných strán sa na pojednávanie nedostavil žalovaný 1/ a ani žalovaný 2/. Právny zástupca v zastúpení žalobcu zobral žalobu voči žalovanému 2/ v celom rozsahu späť, súd uznesením pripustil zmenu žaloby v časti žalobného petitu tak, že žalovaný 1/ je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 43.000,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,05% ročne od 16.06.2015 do zaplatenia (v súlade s návrhom žalobcu). Následne súd uznesením rozhodol o otvorení pojednávania. Právny zástupca žalobcu trval na žalobe, poukázal na skutkové tvrdenia nároku žalobcu, poprel skutkové tvrdenia žalovaného a s poukazom na neprítomnosť žalovaného v zmysle § 274 C. s. p. navrhol, aby súd rozhodol rozsudkom pre zmeškanie a žalobe vyhovel. Sudkyňa vyhodnotila splnenie procesných podmienok na rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie v zmysle 274 C. s. p. Právny zástupca žalobcu nevyužil právo záverečnej reči. Súd prvej inštancie uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené a následne vyhlásil rozsudok pre zmeškanie.“(odsek 13.)

..., Samozrejme, ten, kto navrhuje zrušenie rozsudku pre zmeškanie v zmysle § 277 ods. 2 C. s. p. musí preukázať, že pojednávanie, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, zmeškal z ospravedlniteľného dôvodu. O návrhu žalovaného 1/ na zrušenie rozsudku pre zmeškanie rozhodol Okresný súd Banská Bystrica uznesením č. k. 64Cb/265/2015-142 zo dňa 25.1.2017, ktorým návrh žalovaného 1/ na zrušenie rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 64Cb/265/2015-97 zo dňa 6.12.2016 zamietol a Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 43Cob/84/2017-178 zo dňa 21.9.2017 uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica potvrdil.“(bod 21) ..., Na základe vyššie uvedených záverov odvolací súd pri prejednaní odvolania žalovaného1/ skúmal, či boli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozhodnutia. Osobitné podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného z dôvodu, že sa nedostavil na pojednávanie, sú zakotvené v § 274 a § 276. V zmysle nich sa vyžaduje, aby bola podaná žaloba na plnenie (§ 137 písm. a/), bol žalovaný riadne a včas predvolaný na pojednávanie, bol žalovaný v predvolaní na pojednávanie poučený o následku nedostavenia sa, vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie, sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, žalovaný svoju neprítomnosť neospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami, žalobca, prítomný na pojednávaní, podal návrh na vydanie rozsudku pre zmeškanie. Všetky osobitné podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného z dôvodu nedostavenia sa na pojednávanie musia byť splnené práve na tom pojednávaní, na ktorom bol rozsudok vydaný.“ ... „, Ak sú splnené všetky podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného z dôvodu, že sa nedostavil na pojednávanie, musí súd takýto rozsudok vydať.“ (odsek 22)

..., Skutočnosť, že žalovaný bol v doterajšom priebehu konania aktívny, nie je pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie na pojednávaní podľa § 274 C. s. p. rozhodujúca. Ako už odvolací súd uviedol, okrem splnenia podmienok v § 274 C. s. p. súd rozhodne rozsudkom pre zmeškanie žalovaného len v prípade, že sú splnené procesné podmienky konania, ďalej by nerozhodoval rozsudkom pre zmeškanie v prípade, že tvrdenia v podaniach žalobcu by neumožňovali takýto rozsudok vyhlásiť.“(odsek 23) ...,Z uvedeného dôvodu potom dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie rozhodol správne, keď na pojednávaní na návrh žalobcu rozhodol rozsudkom pre zmeškanie

žalovaného, odvolací súd mal za to, že na vydanie rozsudku pre zmeškanie boli splnené všetky podmienky zakotvené v § 274 C. s. p.“(odsek 24). So zreteľom na vyššie uvedené najvyšší súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že odvolací súd, v odôvodnení svojho rozhodnutia zhodnotil procesný postup súdu prvej inštancie, ako aj jeho aplikáciu predpisov procesného práva. Zaujal stanovisko k odvolacím námietkam žalovaného 1/ a vysvetlil prečo ich považuje za neopodstatnené. Nemožno sa preto stotožniť s dovolacou námietkou žalovaného 1/, že odvolací súd neposúdil podmienky na vydanie kontumačného rozsudku podľa ust. § 274 C. s. p. normované jeho hypotézou, v dôsledku čoho mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva žalovaného 1/ na spravodlivý proces v zmysle ust. § 420 písm. f/ C. s. p. Dovolací súd preto konštatuje, že viazaný žalovaným 1/ vymedzenými dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.) dovolateľom tvrdenú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. nezistil.

30. Najvyšší súd v tejto súvislosti poznamenáva, že za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovaného 1/. Do práva na spravodlivý proces totiž nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04).

31. Prípustnosť dovolania v danej veci bola žalovaným 1/ vyvodzovaná aj ustanovením § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. [pri posudzovaní dovolania podľa jeho obsahu (článok 11 C. s. p.)], v zmysle ktorého platí, že dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Dovoláním napadnutým uznesením odvolací súd odvolanie žalovaného 1/ proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie odmietol podľa § 386 písm. c/ C. s. p. V tomto prípade nejde o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým by bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenené alebo potvrdené, a preto nie je možné vyvodiť prípustnosť dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 C. s. p.

32. Najvyšší súd Slovenskej republiky so zreteľom na vyššie uvedené dovolanie žalovaného 1/ proti uzneseniu odvolacieho súdu podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C. s. p. ako procesne neprípustné odmietol.

33. Dovolateľ v podanom dovolaní podal aj návrh na odklad právoplatnosti napadnutého rozhodnutia (ust. § 444 ods. 2 C. s. p.). Keďže dovolací súd dovolanie odmietol, o návrhu na odklad právoplatnosti napadnutého rozhodnutia už nerozhodoval.

34. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 C. s. p. tak, že žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva, pretože žalobcovi žiadne trovy dovolacieho konania nevznikli.

35. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.